

Informacion periodik mbi riskun Q2-2015

Tabela 4: Mjaftueshmeria e kapitalit

Informacion cilësor

Banka ben perllogaritjen e kapitalir regulator sipas kerkesave te rregullores "Për kapitalin rregullator të bankës", ne fuqi nga data 31.03.2015

Informacion sasior

RREZIKU I KREDISE

Tabela me poshte detajon zërat e ekspozimeve dhe ekspozimevete ponderuara me rrezikun e kredisë dhe rrezikun e kredisë së kundërpartisë, të llogaritura sipas Metodës Standarde, të përcaktuar respektivisht në rregulloren "Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit". (Vlerat ne Leke)

040	1.	Shuma e ekspozimeve të ponderuara me rrezik për rrezikun e kredisë, kundërpartisë, dhe rrezikun e shlyerjes së transaksioneve jo-DVP - Metoda Standarde (SA)	108,293,851,477.01
050	1.1	Klasat e ekspozimit sipas SA duke përjashtuar pozicionet e titullzimit	108,293,851,477.01
060	1.1.1	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore;	572.08
070	1.1.2	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale;	-
080	1.1.3	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organeve administrative dhe ndërmarrjeve jo tregtare (organizatat joqeveritare/jofitimprurëse);	63,890,286.40
090	1.1.4	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj bankave shumëpalëshe të zhvillimit;	-
100	1.1.5	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organizatave ndërkombëtare;	-
110	1.1.6	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura;	14,498,245,283.62
120	1.1.7	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave);	44,907,117,399.10
130	1.1.8	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	17,661,658,082.89
140	1.1.9	Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruara	

		me kolateral pasuri të paluajtshme;	6,166,716,900.77
150	1.1.10	Ekspozime (kredi) me probleme;	10,634,244,944.45
160	1.1.11	Ekspozime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë;	9,178,335,781.26
170	1.1.12	Ekspozime në formën e obligacioneve të garantuara;	-
180	1.1.13	Ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SiK;	-
190	1.1.14	Zëra të tjerë	5,183,642,226.43
200	1.2	Pozicionet e titullimit SA	
200*	1.2*	<i>nga të cilat: rititullzime</i>	

RREZIQET E TREGUT

Tabela me poshte permbledh kërkesen për kapital për rrezikun e tregut, e llogaritur sipas kërkesave të përcaktuara në rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”(Vlerat ne leke)

210	2.	Shuma e ekspozimeve të ponderuara me rrezik për rreziqet e tregut	7,462,560,031.85
220	2.1	Shuma e ekspozimit me rrezik për rrezikun e shlyerjes	-
230	2.1.1	Rreziku i shlyerjes në librin e bankës	-
240	2.1.2	Rreziku i shlyerjes në librin e tregtueshëm	-
250	2.2	Shuma e ekspozimit me rrezik për rrezikun e pozicionit, kursit të këmbimit dhe mallrave (SA)	7,462,560,031.85
260	2.2.1	Rreziku i pozicionit të titujve të borxhit	3,995,473,801.24
270	2.2.2	Rreziku i pozicionit të instrumentave të kapitalit	-
280	2.2.3	Rreziku i kursit të këmbimit	3,467,086,230.61
290	2.2.4	Rreziku i investimeve në mallra	-
300	2.3	Shuma e ekspozimit të ponderuar me rrezik për rrezikun e përqendrimit në librin e tregtueshëm	

RREZIKU OPERACIONAL

Tabela e mëposhteme detajoj kërkesen për kapital për rrezikun operacional, e llogaritur sipas Metodës Standarde, të përcaktuara në rregulloren "Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit

310	3.	Shuma e ekspozimit të ponderuar me rrezik për rrezikun operacional	26,627,517,762.78
320	3.1	Metoda e Treguesit Bazik (BIA)	
330	3.2	Metoda Standarde / Standarde Alternative	26,627,517,762.78
340	4.	Shtesat për rritjen në klasat në "Veprimet me thesarin dhe transaksionet ndërbankare" dhe "Veprimet me letrat me vlerë" të jorzidentëve, në valutë	19,985,242,429.83
350	4.1	Totali i zërave të aktivitetit i "Veprimeve me thesarin dhe transaksionet ndërbankare" dhe "Veprimeve me letrat me vlerë" të jorzidentëve, në valutë, mars 2013	33,281,442,956.41
360	4.2	Totali i zërave të aktivitetit i "Veprimeve me thesarin dhe transaksionet ndërbankare" dhe "Veprimeve me letrat me vlerë", jorzidente në valutë në periudhën raportuese	53,266,685,386.24
370	4.3	Rritja e zërave të aktivitetit i "Veprimeve me thesarin dhe transaksioneve ndërbankare" dhe "Veprimeve me letrat me vlerë" të jorzidentëve, në valutë	19,985,242,429.83
380	4.4	Totali i zërave të pasivitetit i "Veprimeve me thesarin dhe transaksionet ndërbankare" dhe "Veprimeve me letrat me vlerë" të jorzidentëve, në valutë, mars 2013	407,070,327.59
390	4.5	Totali i zërave të pasivitetit i "Veprimeve me thesarin dhe transaksioneve ndërbankare" dhe "Veprimeve me letrat me vlerë" të jorzidentëve, në valutë, në periudhën raportuese	19,866,991.58
400	4.6	Rritja e zërave të pasivitetit i "Veprimeve me thesarin dhe transaksionet ndërbankare" dhe "Veprimeve me letrat me vlerë" të jorzidentëve, në valutë	(387,203,336.01)
410	5.	Pakësimet për rritjen e portofolit të kredisë brenda vendit për vitin 2015	-
420	5.1	Portofoli i kredisë bruto, në dhjetor 2014	116,242,579,262.52
430	5.2	Portofoli i kredisë bruto, në periudhën raportuese 2015	114,715,291,728.25
440	5.3	Rritja e portofolit të kredisë, 2015	(1,527,287,534.27)
450	5.4	Rritja e portofolit të kredisë për 2015-ën, me bazë vjetore, sipas periudhës raportuese:	-

460	5.4.1	nëse periudha raportuese është mars 2015	(6,109,150,137.09)
470	5.4.2	nëse periudha raportuese është qershor, 2015	-
480	5.5	4% e portofolit të kredisë së dhjetorit 2014	4,649,703,170.50
490	5.6	10% e portofolit të kredisë së dhjetorit 2014	11,624,257,926.25

Tabelë 6: Rreziku i kredisë: Informacion i përgjithshëm

Raiffeisen Bank Albania perllorite fonde rezerve në bazë të dy standarteve Rregullave të percaktuara nga Banka e Shqiperise per Administrimin E Rrezikut Te Kredise dhe Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Fondet rezerve krijohen ne momentin kur ekziston nje evidence objektive per humbjen.

Evidencë objektive që një aktiv financiar ose grup aktivesh është i zhvlerësuar përfshin të dhënat e mbikëqyrura, ne baze te ngjarjeve te meposhtme:

- a) Veshtiresi financiare te huamarresit,
- b) Shkelje te kontrates,
- c) Falimentimi ose riorganizime te tjera financiare,
- d) Ndryshime negative ne statusin e pagesave te huamarresit,
- e) Mashtrime nga ana e klientit

Provigjonet sipas standarteve te Bankes se Shqiperise perlloriten ne perputhje te plote me standartet e percaktuara ne rregulloren “Për Administrimin E Rrezikut Të Kredisë Nga Bankat Dhe Degët E Bankave Të Huaja”

RBAL, sipas IAS 39 kalkulon dy tipe te provigjoneve:

- Fonde rezerve per humbje individuale te kredise
- Fonde rezerve per humbje kolektive te kredise

Ky kalkulim behet ne baze mujore.

Provigjone individuale

Nëse evidenca objektive e rëndësishme e humbjes ekziston individualisht kreditë e tilla duhet të vlerësohen në mënyrë individuale dhe janë të përjashtuara nga provigjonet kolektive. Provigjonet individuale krojohet ne keto raste:

- a) Kredite te cilat jane me vonese me shume se 180 dite vonese
- b) Humbjet e hershme:
  - i) Mashtrime
  - ii) Falimentime
  - iii) Persona të vdekur

Fondi rezerve pre keto kredi eshte e barabarte me difference ndermjet ekspozimit te kredise dhe vleres se kolateralit.

Provigjone kolektive

Humbjet që nuk mund të identifikohen në bazë individuale të kredisë ende mund të jetë i identifikueshëm në bazë portofoli. Për këtë arsye, të gjitha llogaritë pa fakte të konsiderueshme të humbjes së janë të përfshira në një grup aktivesh financiare të ngjashme për vlerësimin kolektiv. Keto humbje janë të bazuara në përvojën e mëparshme humbje për aktivet me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë (produkti, të tipit të konsumatorit) me shqyrtimin e performancës aktuale te performances se portofolit.

Ky fond eshte I barabarte me ekspozimin e kredise shumezuar me probabilitetin e humbjes se kredise, ne baze te dite vonsesave te kredise, e zvogeluar me mundesine e kredise per ripagim.

Tabelë 7: Rreziku i kredisë : Informacion për portofolin e kredisë sipas metodës standard

Ne tabelen me poshte mund te gjeni nje informacion përmbledhës për secilën klasë të ekspozimit sipas klasifikimit në rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit” që përfshin:

- i) emrat e Institucioneve të jashtëm të vlerësimit të kredisë (ECAI) dhe Agjencive të kreditimit të eksporteve (ECA);
- ii) klasat e ekspozimit për të cilën është përdorur Institucioni i jashtëm i vlerësimit të kredisë (ECAI) dhe Agjencia e kreditimit të eksporteve (ECA)

a)	KLASAT E EKSPOZIMIT	EMERTIMI I KLASAVE TE EKSPOZIMIT	EMRI I INSTITUCIONIT TE JASHEM TE VLERESIMIT (ECAI)
a		Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore;	FITCH, MOODY'S, STANDARD & POORS

b	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale;	FITCH, MOODY'S, STANDARD & POORS
c	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organeve administrative dhe ndërmarrjeve jo tregtare (organizatat joqeveritare/jofitimprurëse);	FITCH, MOODY'S, STANDARD & POORS
d	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj bankave shumëpalëshe të zhvillimit;	FITCH, MOODY'S, STANDARD & POORS
e	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organizatave ndërkombëtare;	-
f	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura;	FITCH, MOODY'S, STANDARD & POORS
g	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave);	FITCH, MOODY'S, STANDARD & POORS
h	Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	FITCH, MOODY'S, STANDARD & POORS
i	Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruara me kolateral pasuri të paluajtshme;	-
j	Ekspozime (kredi) me probleme;	-
k	Ekspozime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë;	-
l	Ekspozime në formën e obligacioneve të garantuara;	-
m	Ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SiK;	
o	Zëra të tjerë	-

Tabela me poshte detajon Vlerat e ekspozimeve sipas cilësisë së kredisë para dhe pas aplikimit të teknikave të zbutjes së rrezikut të kredisë, si dhe vlerat e ekspozimeve të zbritshme nga kapitalit rregullator, sipas klasave të ekspozimit në bazë të rregullores “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”.

Njesia monetare: ALL				
KLASAT E EKSPOZIMIT	EMERTIMI I KLASAVE TE EKSPOZIMIT	EKSPOZIMI PARA APLIKIMIT TE TEKNIKAVE ZBUTJES	PARA	EKSPOZIMI PAS APLIKIMIT TE TEKNIKAVE ZBUTJES
a	Ekspozime ose ekspozime të			

		mundshme ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore;	85,677,235,291.96	101,223,198,078.16
b		Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale;	-	-
c		Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organeve administrative dhe ndërmarrjeve jo tregtare (organizatat joqeveritare/jofitimprurëse);	193,452,257.49	359,727,800.89
d		Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj bankave shumëpalëshe të zhvillimit;	-	1,861,034,657.71
e		Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organizatave ndërkombëtare;	-	-
f		Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura;	62,718,629,761.65	62,241,626,622.04
g		Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave);	73,645,482,949.37	52,393,488,196.55
h		Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	26,363,140,052.26	25,958,086,218.76
i		Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruara me kolateral pasuri të paluajtshme;	9,641,435,890.27	9,641,435,890.27
j		Ekspozime (kredi) me probleme;	7,837,221,706.67	7,835,944,619.27
k		Ekspozime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë;	6,756,088,647.55	6,756,088,647.55
l		Ekspozime në formën e obligacioneve të garantuara;	-	-
m		Ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SiK;	-	-
o		Zëra të tjerë	7,743,105,224.18	7,743,105,224.18
		Ekspozime te zbritshme nga kapitali rregullator	1,614,045,986.00	-

Tabelë 8: Teknikat e zbutjes së rrezikut

Me qëllim zbutjen e rrezikut të kredise Banka Raiffeisen përdor disa llohe kolateralesh të cilat po i detajojmë më poshtë:

Mbrojtje e financuar e Kredise	Kolateral Financiar	Cash
		Letra me vlerë
	Prona të patundshme	Prona të Patundshme Komerciale (CRE)
		Prona të Patundshme Rezidenciale (RRE)
	Llogari të arketueshme	Kalim I të drejtave të të gjitha llogarive të arketueshme
		Kalim I të drejtave të llogarive të arketueshme nga një kontratë specifike
	Kolaterale të tjera fizike	Peng mbi kuotat e biznesit
		Peng mbi makineri
		Peng mbi Inventar
		Peng mbi llogari të arketueshme
		Peng mbi pasuri të luajtshme
		Peng në makina
Sigurim Jete		
Mbrojtje e Pafinancuar e Kredise	Garanci	Garanci Shtetërore
		Garanci Bankare
		Garanci Korporatore

Banka ka disa procedura te brendshme te cilat rregullojne vleresimin dhe administrimin e kolateraleve. Keto politika kane bazen ne parimet e meposhtme:

1. Prona duhet te kete nje titull ligjor te vlefshem

Titulli ligjor I kolateralit duhet te jete I dokumentuar shume mire dhe banka sigurohet qe inskripti mbi pronen ne fjale te jete ligjerisht I imponueshem sipas kuadrit ligjor te republikes se shqiperise.

2. Vlere e qendrueshme

Kolaterali duhet te ofroje vlere te qendrueshme te pakten per afatin maksimal te kontrates se kredise. Ky kusht monitorohet dhe vleresohet rregullisht. Ne rast te renies se vlerave banka merr masa te menjehereshme per permiresimin e situates.

3. Vlere e kthyeshme ne cash:

Kolaterali duhet te kete nje vlere e cila mund te kthehet ne cash ne nje kohe te arsyeshme, kjo e provuar nga eksperienca ne republiken e Shqiperise. Nese likuidimi I prones eshte I dyshueshem atehere kolaterali vleresohet me vlere 0

4. Pak ose aspak korrelacion

Korrelacioni I gjendjes financiare te klientit me kolateralin e marre per kredine duhet te jete shume I paket. Sa me I larte te jete korrelacioni midis te dyjave aq me e ulet eshte vlere e kolateralit. Nje shembull I korrelacionit te madh eshte perdorimi I nje Letre me Vlere e leshuar nga Kompania X si kolateral per nje kredi qe I jepet kesaj kompanie.

Ilojet kryesore të ofruesve të mbrojtjes së pafinancuar të kredisë jane si me poshte:

- Qeverite qendore dhe bankat qendore:
- qeverite locale
- Bankat multilaterale te zhvillimit:
  - the International Bank for Reconstruction and Development
  - the International Finance Corporation
  - the Inter-American Development Bank
  - the Asian Development Bank
  - the African Development Bank
  - the Council of Europe Development Bank
  - the Nordic Investment Bank
  - the Caribbean Development Bank
  - the European Bank for Reconstruction and Development
  - the European Investment Bank
  - the European Investment Fund
  - the Multilateral Investment Guarantee Agency

- the International Finance Facility for Immunization
- the Islamic Development Bank
- the Inter-American Investment Corporation
- the Black Sea Trade and Development Bank
- the Central American Bank for Economic Integration
- the CAF-Development Bank for Latin America
- Organizatat Nderkombetare:
  - Komuniteti Europian
  - Fondi MONetar Nderkombetar
  - the Bank for International Settlement
  - the European Financial Stability Facility
  - the European Stability Mechanism
- Njesite e sektorit publik.
- Banka dhe institucione financiare te vleresuara me nje gjendje mire financiare
- Korporate dhe kompani te tjera te cilat jane analizuar nga Banka Raiffeisen dhe jane vleresuar ne gjendje te mire financiare

LLOJI I MBROJTJES SE FINACUAR	EKSPOZIMI NE RASTIN E PERDORIMIT TE MBROJTJES SE FINANCUAR
Kolateral financiar	444,023,349.28
Netimi ne bilanc	-
Marreveshjet tip te netimit/kompensimit	-
Mbrojtje te tjera te pranueshme	-
LLOJI I MBROJTJES SE PAFINANCUAR	EKSPOZIMI NE RASTIN E PERDORIMIT TE MBROJTJES SE PAFINANCUAR
Garanci	18,233,327,634.80
Kundergaranci	-
Derivativet e kredise	-

Tabelë 9: Rreziku i kredisë së kundërpartisë (çdo tremujor)

N/A

Tabelë 10: Titullzimi (çdo tremujor)

N/A

Tabela 11: Rreziqet e tregut: Informacion I pergjithshem

Informacion Cilesor:

Mjaftueshmëria e kapitalit për rrezikun e tregut është llogaritur në bazë të Kapitulli VII te rregullores se Bankës së Shqipërisë " Për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit" , pasi kushtet e mëposhtme nuk plotësohet për fundit e muajit Qershor 2015:

- a) gjatë dy gjashtëmujorëve të fundit, raporti i vlerës mesatare kontabël të librit të tregtueshëm ndaj totalit të aktivitetit nuk është më i lartë se 5%. Në asnjë kohë ky raport nuk është më i lartë se 6%;
- b) gjatë dy gjashtëmujorëve të fundit, vlera mesatare kontabël e librit të tregtueshëm nuk është më e lartë se 15 milionë euro. Në asnjë kohë kjo vlerë nuk është më e lartë se 20 milionë euro.

Kërkesa për kapital për rrezikun e tregut është llogaritur si shuma e rrezikut të Pozicionit (Rreziku I Pergjithshem dhe Rreziku Specifik), rrezikut të Përqendrimit në librin e tregtueshëm, Rreziku i Shlyerjes dhe rrezikut të Kursit të Këmbimit. Llogaritjet janë bazuar në metoden standarte.

- Rreziku I Pozicionit për titujt e borxhit
  - Rreziku I Pergjithshem për titujt e borxhit është llogaritur duke u bazuar në Metodën e Maturitetit të titujve .
  - Rreziku Specifik për titujt e borxhit bazuar në Shkallën e Cilesise se Kredise. Rreziku Specifik për librin e tregtueshëm për fundin e muajit Qershor 2015 është 0, pasi libri i tregtueshëm përbëhet vetëm nga tituj borxhi të Qeverisë Shqiptare, të cilat kanë Shkallën e Cilesise se Kredise 1 (RW është 0%).
- Rreziku I Përqendrimit në Librin e Tregtueshëm
Rreziku Përqendrimi në librin e tregtueshëm për fund muajin Qershor 2015 është 0, pasi pozicionet e rrezikut në librin e tregtueshëm të bankës nuk e tejkalojnë kufirin maksimal të lejuar për ekspozimet e mëdha, të përcaktuara në "Rregulloren për Menaxhimin e Ekspozimeve të mëdha të bankave" (libri I tregtueshëm I bankës përbehet tërësisht nga tituj të borxhit të Qeverisë Shqiptare.)

- Rreziku i Shlyerjes per shlyerjet e tipit Dorëzim Kundrejt Pageses (Delivery vs Payment) ose anasjelltas. Rreziku i shlyerjes për transaksionet DVP është 0 per portofolin e fund muajit Qershor 2015.
- Rreziku i kursit të këmbimit, perlogaritet ne rastin kur pozicioni total neto i hapur valutor është më e lartë se 2% të kapitalit rregullator. Per fundin e muajit Qershor 2015 , pozicioni total neto I hapur valuator është me e larte se 2% te kapitalit rregullator, rrjedhimisht është perlogaritur kerkese per kapital per kete rrezik.

Informacion Sasior (in ALL):

	Ekspozimeve të ponderuara me rrezik	Kerkesa per Kapital
Shuma për rreziqet e tregut	7,462,560,031.85	597,004,802.55
Shuma e rrezikut te shlyerjes	-	-
Rreziku i shlyerjes në librin e bankës	-	-
Rreziku i shlyerjes në librin e tregtueshëm	-	-
Shuma e rrezikut te kursit të këmbimit dhe mallrave (SA)	7,462,560,031.85	597,004,802.55
Rreziku i pozicionit të titujve të borxhit	3,995,473,801.24	319,637,904.10
Rreziku i pozicionit të instrumentave të kapitalit	-	-
Rreziku i kursit të këmbimit	3,467,086,230.61	277,366,898.45
Rreziku i investimeve në mallra	-	-

Tabela 12: Rreziku Operacional

Informacion Cilesor
(a) Banka Raiffeisen Perdor Metoden standarte per perlogaritjen e kerkesave per capital dhe Aktiveve te ponderuara me Risk per Rrezikun Operacional. Sipas kesaj metode, Te ardhurat Bruto (mesatarja e tre viteve te fundit) te bankes ndahen ne tete linja binesi me risk operacional (sipas percaktimeve te rregullores se Bankes Se Shqiperise, Neni 185 tabela 30). Pastaj secila ndarje e te ardhurave bruto shumezohet me faktorin beta qe I korrespondon linjes se biznesit (β jane faktore te percaktuar). Me pas rezultati total $-\sum G_i \& \beta_n$ – percakton kerkesen per capital per rrezikun operacional. Aktivet e ponderuara me risk perlogariten duke shumezuar kerkesen per capital me nje

koeficient prej 12.5

Perllogaritja e rrezikut operacional behet me baza vjetore ndersa raportimi behet me baza tremujore.

Tabela 14: Rreziku I normes se interest ne librin e bankes

Informacioni Cilesor:

Banka Raiffeisen ka vleresuar burimet/format e ndryshme të rrezikut të normës së interesit, të cilat mund të ndikojnë negativisht në të ardhurat neto nga interesat ose ekspozimin në librin e bankës.

Banka vlereson dhe raporton ndjeshmerine e te gjithë pozicioneve ne librin e bankes ndaj luhatshmerise se normave te interesit. Per te realizuar kete vleresim banka aplikon nje skenar , I cili suppon nje shock (shift 200 basis point) ndaj kurbes se kthimit, pra supozon nje ndryshim te normave te interesit prej 200 basis point, në të gjitha monedhat kryesore individualisht, dhe në monedhat të tjera mbi baza të agreguara. Efekti qe rezulton ne ekspozimin e librit te bankes krahasohet kundrejt kapitalit rregullator. Ky raport duhet te jete nen 20% ne menyre qe banka te mos konsiderohet teper e rrezikuar ndaj rrezikut te normave te interest.

Burimet/format e rrezikut të normës së interesit përfshijnë:

- a. rrezikun e riçimit;
- b. rrezikun e kurbës së kthimit;
- c. rrezikun bazë; dhe
- d. rrezikun e opsioneve.

Raporti per administrimin e rrezikut te normës së interesit ne librin te bankes mbulon te gjithë pozicionet e Librit te Bankes te ndjeshme ndaj normave te interesit. Raporti fokusohet ne monedhat kryesore (konsiderohen te tilla nese perbejne mbi 5% te aktiveve totale): ALL, EUR, USD dhe të tjerët. Pozicionet janë të ndarë sipas llojit të produktit dhe llojit te normës (norme fikse kundrejt normes se ndryshueshme). Pozicionet shperndahen ne intervalet kohore perkatese si me poshte:

- Pozicionet me norme fikse janë caktuar ne intervalin kohor sipas maturimit të tyre
- Pozicionet me norme te ndryshueshme jane caktuar sipas datës se ardhshme te rishikimit te normes se interesit.
- Pozicionet me maturitet të papërcaktuar ose për të cilat nuk njihet periudha e ndryshimit të normës së interesit apo kjo periudhë nuk mund të përcaktohet me siguri, shperndahen duke u bazuar ne metodologjine e brendshme te bankes “Modelimi I

Cmimeve te brendshëm dhe Rrezikut te Normes se Interesit per produktet me maturitet te papercaktuar /produktet te administrueshme". Percaktimi I ketij modeli bazohet kryesisht ne volume historike, normat historike te interesit dhe modelit te brendshem te likuiditetit.

- Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat pa afat, në pasiv të bilancit, shperndahen sipas mënyrës së përcaktuar më poshtë:
  - a. në intervalin kohor "at sight" (menjëherë/pa afat) vendoset një përqindje fikse (25%) e llogarive rrjedhëse dhe depozitave pa afat;
  - b. në intervalet kohore nga "deri në 1 muaj" në "4-5 vjet" vendosen në mënyrë proporcionale me numrin e muajve që përmban intervali, llogaritë e mbetura (75%) e atyre të përfshira në shkronjën ""a" më sipër;
- Rezerva e detyrueshme në lekë pranë Bankës së Shqipërisë caktohen në zonën kohore "deri në 1 muaj", ndërsa rezerva e detyrueshme në monedhë të huaj konsiderohet si pozicion jo i ndjeshëm ndaj rrezikut të normës së interesit
- Kreditë me problem caktohen në intervalin kohor "2-3 vjet"

Raporti per administrimin e rrezikut te normes se interesit ne librin e bankes per llogaritet me frekuence tremujore.

Informacioni Sasior (in ths ALL):

Forma totale e IRRBB-s		Totali i pozicioneve të ponderuara			
			Monedha	Shuma	
IRR		1	2		
1.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha ALL	ALL	(391,734)		
1.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha EUR	EUR	(1,337,318)		
	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha USD	USD	(144,042)		
	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha OTHER	OTHE R	(103,774		

				)
2.	NDRYSHIMI NE VLEREN E EKSPozIMIT			1,976,868
3.	KAPITALI RREGULLATOR (own funds)			25,513,536
4.	(NDRYSHIMI NE VLEREN E EKSPozIMIT / KAPITALI RREGULLATOR) * 100			7.75%

Tabela 15: Rreziku I Likuiditetit

Informacioni Cilesor:

Ne perputhje te plote me rregulloren e Bankes se Shqiperise "Per administrimin e rrezikut te likuiditetit" Raiffeisen Bank perllogarit, monitoron dhe raporton me baza ditore raportin qe shpreh nivelin e aktiveve likuide perkundrejt pasiveve afatshkurtra , te njohur ndryshe edhe si raporti i "Treguesve te Likuiditetit". Referuar rregullores, si zera aktuale likuide dhe shume likuide ne perllagaritjen tone jane konsideruar zerat e aktivitetit si me poshte :

a. arka

b. llogaritë5 me Bankën e Shqipërisë, duke përfshirë rezervën e detyrueshme deri në masën e lejuar të përdorimit të saj, të përcaktuar me akt nënligjor të Bankës së Shqipërisë

c. bonot e thesarit të emetuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë, të regjistruara në bilanc si "të tregtueshme"/"të vendosjes";

d. 80 (tetëdhjetë) për qind të obligacioneve të emetuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë të regjistruara në bilanc si "të tregtueshme"/"të vendosjes";

e tituj "të investimit" të Qeverisë Shqiptare (bono thesari dhe obligacione) me maturim të mbetur deri në 1 (një) muaj;

f. 80 (tetëdhjetë) për qind të titujve të qeverisë shqiptare (bono thesari dhe obligacione), që nuk bëjnë pjesë në shkronjat "c", "d" dhe "e", të kësaj dispozite, por që plotësojnë kriteret e rregulloreve të Bankës së Shqipërisë "Mbi garancitë në operacionet kredituese të Bankës së Shqipërisë" dhe „Mbi marrëveshjet e riblerjes dhe të anasjellta të riblerjes“;

h. llogaritë rrjedhëse në bankat dhe institucionet e tjera financiare

i. depozita me bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të mbetur deri në 7 (shtatë) ditë;

j. hua për bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të mbetur deri në 7 (shtatë) ditë (përjashtohet llogaria 157 "hua të pakthyera në afat ndaj bankave dhe institucioneve të tjera financiare");

Te gjitha aktivet e mesiperme jane konsiduar te tilla duke gene se mbi to nuk ekziston ansje angazhim/marreveshje qe e detyron banken te mos i perdori ato lirisht dhe ne menyre te pavaruar sa here qe mund te lind nevoja per likuiditet.

Raporti bashkelidhur shpreh nje suate shume te kenaqshme likuiditeti jo vetem ne monedhen kombetare por edhe per monedhat e huaja, si pasoje e flukseve hyrese gjithmone e ne rritje gjate diteve te fundit te muajit Qershor, edhe ne ditet vijuese te muajit Korrik.

Impaktin me te konsiderueshem e ka dhene zeri i aktivitetit "Depozita me bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të mbetur deri në 7 (shtatë) ditë" qe ka patur nje rritje relativisht te larte.

Gjykojme per sa me siper normave te perlllogaritura qe situata e likuiditetit te Bankes eshte mjaft e mire dhe shume e qendrueshme.

Informacioni Sasior:

AKTIVET LIKUIDE - PASIVET AFATSHKURTRA	LEKË	USD	EUR	TË TJERA	TOTALI
(në mijë lekë)					
Arka	1,466,328.90	173,352.27	781,857.96	137,923.86	2,559,462.99
Llogaritë me Bankën e Shqipërisë, duke përfshirë rezervën e Bonot e thesarit të emetuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë, të 80 përqind të obligacioneve të emetuara nga Qeveria e Republikës së	3,825,523.01	284.16	10,946.02		3,836,753.19
Letra me vlerë "të investimit" të Qeverisë Shqiptare (bono thesari dhe 80 përqind të letrave me vlerë të qeverisë shqiptare (bono thesari dhe Bonot e thesarit të blera sipas marrëveshjeve të riblerjes, kur maturimi i	41,975.49				41,975.49
Llogaritë mjedhëse në bankat dhe institucionet e tjera financiare	28,288,905.43				28,288,905.43
Depozita me bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të	9,188,083.49				9,188,083.49
Hua për bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të mbetur	36,498,096.48				36,498,096.48
Letrat me vlerë "të tregtueshme"/"të vendosjes" të emetuara nga		164,697.25	99,805.01	42,902.28	307,404.54
Letra me vlerë "të tregtueshme"/"të vendosjes" të emetuara nga	2,627,000.00	979,446.00	21,913,298.00	5,974,410.00	31,494,154.00
Letra me vlerë "të tregtueshme"/"të vendosjes" që nuk janë të	386.42	36.51	41.47	27.85	492.25
Letra me vlerë "të investimit" me maturim të mbetur deni në 1 (një) muaj					
Letra me vlerë të blera sipas marrëveshjes së riblerjes, kur maturimi i					
TOTALI I AKTIVEVE LIKUIDE	81,936,299.22	1,317,816.20	22,805,948.45	6,155,263.99	112,215,327.86
TOTALI I PASIVEVE AFATSHKURTRA ME AFAT TË MBETUR	117,932,755.91	16,813,860.01	95,564,949.85	7,591,279.79	237,902,845.56
TREGUESI I LIKUJDETIT (në %)					
Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (per monedhen kombetare LEK)	69.48%				
Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (per monedhat e huaja)	25.24%				
Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (ne total)	47.17%				